

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 26. TĀ•DNE

PĀjtek, 29 Āerven 2007

Na jihovýchodĀ Evropy stoupĀ poĀet obĀtĭ veder. KvĀli vysokĀm teplotĀm zemĀ™elo uĀ¼ padesĀt lidí, zejména v RumunskĀ Āecko k tomu trĀpĭ rozsĀhlĕ lesnĭ poĀ¼Āry. Problĕmy mĀ takĕ ItĀlie, kde se uĀ¼ projevuje nedostatek vody. V Āecko panujĭ nejhorošĭ vedra za poslednĭch 110 let, vyĀ¼Ādaly si uĀ¼ nejmĕnĀ devĀt ĀivotĀ. TeplomĀry tam nĀkolik dnĭ ukazovaly a¼ 46 stupĀ Āelsia.

V ĀĀechĀch se mezitĭm trochu ochladilo, ale slibnĀ to moc nevypadĀ. Obchody s klimatizacemi majĭ i u nĀ ĀnĀ....

Lubomĭr (28.6.) - krĀsnĕ slovanskĕ jmĕno - mĭr a lĀska - ĀlovĀk, kterĕ miluje svĀt, klid a taky poĀ™Ādek. Mĭt doma Lubomĭr by mĀla bĭt prostĀ vĭhra. V nĀkterĕch pramenech se tvrdĭ, Ā¼e jmĕno je Āeskĕm pĀ™ekladem Ā™eckĕho jmĕna Irenej (E tedy opĀt Mĭrumilovnĕ), podle dalšĭch pramenĀ je toto jmĕno vĭznamovĀ podobnĕ slovanskĕmu Miroslav a nĀmeckĕmu Friedrich (tedy BedĀ™ich). LubomĭrĀ u nĀ Ā¼ije kolem osmadvaceti tisíc, tak snad je mezi nimi opravdu nĀjak ten "vĀrnĀ" a klidnĀ milujĭcĭ, co Ā™ĭkĀte? Za všĀchny nĀe Lubomĭry bych rĀda pĀ™ipomenula Lubomĭr Lipskĕho a Kostelku - bĀjeĀnĕ herce. V politicĭch uĀ¼ takovou kliku nemĀme – LubomĭrĀ™i jsou napĀ™.

Štrougal, ZaorĀlek… Petr a Pavel (29. 6.) - o hospodĀ u TaterĀ se tu psalo uĀ¼ jednou. Nynĭ zmĭnĭm tamĕjšĭ dvojĀata - budou mĭt jak svĀtek, tak i narozeniny. KdyĀ se tenkrĀt narodili, tak za panĭ Taterovou dorazila delegace z nĀrodnĭho vĭboru a navrhla jĭ, aby svĕ synky pojmenovala Klement a Antonĭn (hĀdejte po kom?), no ale novopeĀenĀ maminka odolala a chlapi jsou Petr a Pavel - a to doĀ¼ivotnĀ. Jinak Petr pochĀzĭ z aramejskĕho vĭrazu Kĕfas, jehoĀ Ā™eckĕ pĀ™eklad znĭ Pĕtros - tedy skĀla, kĀmen – všĀchny ak se stĀle uĀ¼ĭvĀ vĭraz petrifikovat - tedy zkĀmenĀt (napĀ™.: „petrifikovanĕ“ kmeny pravĕkĕch stromĀ). Petr by mĀl bĭt ĀlovĀk pevnĕch zĀsad, kterĕ stojĭ pevnĀ a nechvĀjnĀ na svĕm a je na nĀj vĀ¼dycy spolehnutĭ. Jako svĀtec je Petr ochrĀncem papeĀĀ, Ā™eznĭkĀ slĕvaĀ olova, hrnĀĭĀ™Ā, zednĭkĀ, cihlĀ™Ā™Ā, mostĀ™Ā™Ā, kamenĭkĀ, sĭĀĀ™Ā™Ā, valchĀ™Ā™Ā, rybĀĀ™Ā™Ā a lodnĭkĀ. V ka¼dou hodinu, jak co pochoduje za okĭny pra¼skĕho orloje, se zlatĕm klĭĀkem od nebeskĕ brĀny v paciĀce (jestli si, vy hĀ™ĭmĭnĭci, myslĭte, Ā¼e se jen tak mĭrnyx-dĭrnyx dostanete do nebe, tak na to zase zapomeĀte!). Ano, SvĀtĕ Petr hlĭ nebeskou brĀnu; je tam poĀ™Ād a navĀky - jako skĀla. Jinak znĀmĕch PetrĀ™ jsou mraky, hudebnĭ skladatel Petr Eben, Petr IliĭĀ ĀĀajkovskĭj, Petr Velĭkĭ - ruskĕ car…atd. KĀ¼dĭ si mĀĀ¼e pĀ™ĭdat toho svĕho. JĀ prozradĭm na „strejdu“, bĭvalĕho „mastera“, Ā¼e je PĕĀĀa taky, ĀĭmĀ¼ mu za všĀchny kudlanky tĭmto gratuluju! Pavel - pochĀzĭ z latinskĕho paulus stejnĀ jako Pavla - /nicmĕnĀ sta™ĭ Āĭmanĕ toto jmĕno uĀ¼ĭvali spĭšĭ; jĀ pĀ™ĭjmenĭ (lat.cognomen). Je to všĀchny jmĕno velice hezkĕ a mezi lidmi tĕ¼ nesmĭrnĀ oblĭbenĕ. Prvnĭ znĀmĕ Pavel bĭ z Tarsu, jeden z apošĀtolĀ™ kterĕ se pĀ™vodnĀ jmenoval Saul, neboli Šavel. Stal se nejvĭznamnĀjšĭm z ranĀ kĀ™esĀřanskĕch teologĀ. Z PavlĀ™ pĀ™ĭpomeĀme Pabla Picassa, Paula McCartneye, Verlainea, šest papeĀĀ – nu a pak zcela urĀitĀ „ten vĀšĀ“… ŠĀrka (30. 6.) dĭky povĀstem znĭ starobyle a slovansky - starobylĕ jmĕno jest avšĀ slovanskĕ nikoli. Jazykozpytci tvrdĭ, Ā¼e pochĀzĭ ze stejnĕho zĀkladu jako španĀlskĀ Sierra, korsickĀ Sarra, Āĭ albĀnskĀ Sharan (Āĭti šaran). ZnamenĀ skalnatĕ hĀ™bet, skĀly, poho™ĭ Āĭ kopeĀky, neboli pĀ™esnĀ takovou krajinu, jakĀ se nachĀzĭ v pra¼skĕ ŠĀrce. Dĭky povĀsti na dĀ ŠĀrku se nahlĭ¼ĭ jako na pĀ™knou mrchu, neb hnušnou lstĭ pĀ™ĭmĀla Ctĭrada a jeho druĀĭnu, aby se vykašĀnĀ svĕ povinnosti. Ti poslĕze zaĀali popĭjet medovinu a vilnĕm zrakem obhlĭ¼ĕt vnadnou a spo™e odĀnou dĀvu. KdyĀ se z tak, Ā¼e nebyli schopni odporu, pĀ™epadl jen oddĭl Vlastĭnĕch dĭvek a nĀsledky byly tragickĕ. Toto pojetĭ je všĀchny silnĀ machistickĕ a¼ sexistickĕ. Ctĭrad - uĀ¼ to jmĕno - se mĀl vykašĀnĀt na nĀjakou medovinu a hledĀt si svĕho; kdyby tak uĀĭnil, dopadlo by to s nĭm jinak. Nikdo pĀ™ĕci jeho ani jeho druĀĭnĭky nenutil, aby osahĀvajĭce vyvinutou ŠĀrku se zhulĀkali do nĀmoty. Jinak neznĀm - co je lidstvo lidstvem – Ā¼Ādnou povĀst ani bĀji o tom, Ā¼e by nĀjakĀ Ā¼ena, kdyĀ spatĀ™ĭla polonahĕho chlapa a lĀhev pitiva, se dopustila nĀĀeho podobnĕho a zapomnĀla na svĕ povinnosti… Jaroslava (1. 7.) neslavĭ jaro, jak se lidĕ obecĀĀ domnĭvajĭ - ale je Ā¼enskĕm protĀjšĭkem jmĕna Jaroslav - kterĕ vzniklo z pĀ™ĭdavnĕho jmĕna „jaryj“, tedy ĀlovĀk divokĕ, prudkĕ, energickĕ, bujnĕ a silnĕ - tedy znĀmĕ svou silou, bujnostĭ, prudkostĭ. Ale pĀ™es to je jmĕno oblĭbenĕ, všĀchny ak kĀ¼dĭ z nĀ jĭstĀ znĀ pár Jarušek, Jarunek, Jarek, JĀr, JĀjĭn atd. V praxĭ radšovĭ nezkušovĭte, zda jsou letory prudkĕ - mohlo by se vĀm to setsakra nevyplatit. Kdybychom mĀli vyjmenovat všĀchny Jaroslavy, kterĕ se nĀjak proslavily, trvalo by to do Silvestra. Za všĀchny Jaroslava MoserovĀ - spisovatelka a pĀ™ekladatelka, co nĀm tak neodolatelnĀ pĀ™ĕlo¼ĭla "koĀskĕ" detektivky od Dicka Francise. Patricie (2. 7.) mĀ ušĀlechtilĕ jmĕno - pochĀzĭ z latiny a prozrazuje, Ā¼e osoba tato pochĀzejĭcĭ z patricijskĕho, Āĭli šlechtickĕho rodu. V podstatĀ je jmĕno Ā¼enskou obdoba jmĕna Patricius, kterĕ vzniklo ze slova "pater" - otec. Patriciovĕ byli ti, co mĀli urĀenĕho otce (tedy z prĀvnĭckĕho hlediska „Ā™ĭmskĕ obĀanstvĭ“ a tedy mo¼nost dĀdĀnĭ atd. Sv. Patricie byla pĀ™ĭbuznou cĭsař Constanta II. a narodila se nĀkdy v 7. stoletĭ. Ā¼ĭla prĭ na panovnickĕm dvo™e a pĀ™ĭjĭjala kĀ™esĀřanskou vĭru. KdyĀ se lodĭ do SvĀte zemĀ, pĀ™ĭstĀli krĀtce v Neapoli, kde všĀchny Patricie nĀhle zemĀ™ela. Pochovali jĭ v klĀšĀte Ā™e svĀtĕch Nĭkandra a Marciana. Mĭsto jejĭho hrobu zaĀalo bĭt velice brzy uctĭvĀno a po nĀjakĕm Āase zde vyrostl klĀšĀter benediktĭnek sv. Patricie. Radomĭr (3. 7.) je ten, kdo se starĀ o klid, o poĀ™Ādek, o svĀt. NĀkte™ĭ jazykozpytci to pĀ™ĕklĀdajĭ jako "slavnĕ svou radostĭ", "slavnĕ svou pĕĀĭ", nebo "rĀd Ā¼ije v mĭru". ZĀklad jmĕna je stejnĕ jak Radovan, Radoslav, Radomĭla, ale takĕ od Ctĭrad nebo Zdirad. Tedy od slova "radĭt", "mĭt rĀd", "starat se", od ruskĕho radĀĀ – a nebo mĀĀ¼e bĭt jeho nositel takĕ jen vĀbec "rĀd, Ā¼e je rĀd". Prokop (4. 7.) mĀ jmĕno odvozeno od Ā™eckĕho slova prokoptĕ, Āĭli vpĀ™ed, rĀznĀ postupovat, bĭt vpĀ™edu, v Āele - tedy nĀco jako prĀkopnĭk (razĭcĭ cestu k je to kupodivu nĀšĀ svĀtec. Narodil se Āeskĕm rodĭĀm okolo roku 970 n.l. v Chotouni. VzďĀlĀnĭ získal na VyšĀehradĀ a tam se tĕ¼ nechal vysvĀtit na knĀze. PĀ™ĭ svĕch studiĭch se seznĀmil se staroslovĀnskou literaturou pĭsmem. Po vysvĀcenĭ v r. 1009 se usadil v PosĀzavĭ, kde Ā¼il asketickĕm Ā¼ivotem. Pro jeho vzďĀlĀnĭ a moudrost se k nĀr

mnoho lidí obracelo o pomoc a o radu. Získal i mnoho učedníků, kteří chtěli následovat jeho příkladu. Kolem jeho poustevny vznikla mnišská osada, z té pak klášter, jehož se Prokop stal prvním opatem. Je to známý Sázavský klášter, kde se sloučily mše v jazyce slovanském a stal se velmi důležitým střediskem křesťanského života. 15. března 1053 Prokop zemřel a jeho hrob se stal významným poutním místem, kde se podle oděrávaly zázraky. Svatý Prokop je považován za patrona země České a také rolníků a horníků. Píome si (min toho prvního) je Prokopa Holého - následníka Jana Jiřky z Trocnova, Prokopa Diviše - českého řodovdce a vynálezce a Prokopa Drtinu - českého politika a právníka. Pídich